

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Účelom predkladaného návrhu zákona je umožniť uzatváranie dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru na činnosti, ktoré sú predmetom ochrany podľa autorského zákona. Dohodami o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru sú dohoda o vykonaní práce, dohoda o pracovnej činnosti a dohoda o brigádnickej práci študentov. Zákonník práce bez akéhokoľvek vecného opodstatnenia zakazuje uzatvárať takéto dohody na činnosti, ktoré sú predmetom ochrany podľa autorského zákona.

Ide o činnosti ako grafické, dizajnerské a návrhárske práce, fotografovanie, práce s textom, alebo programovanie. Tento typ prác môže autor vykonávať ako na základe externého vzťahu vo forme zmluvy o dielo, tak na základe zamestnaneckého pomeru (pracovná zmluva) ako svoju pracovnú náplň.

Autorský zákon nebráni tomu, aby sa takéto práce vykonávali aj na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, dokonca to nepriamo predpokladá, keď v § 90 ustanovuje, že zamestnanecké dielo je „dielo vytvorené autorom na splnenie povinností vyplývajúcich mu z pracovnoprávneho vzťahu alebo z obdobného pracovného vzťahu“. Zákonník práce to však v § 223 ods. 4 výslovne zakazuje.

Tento zákaz nemá žiadnu logiku. Neexistuje žiadny vecný dôvod, prečo autori môžu vykonávať svoju činnosť ako zamestnanci na základe pracovnej zmluvy u zamestnávateľa, aj ako dodávatelia na základe zmluvy o dielo, ale nemôžu rovnakú činnosť realizovať na základe dohôd o vykonaní práce, o pracovnej činnosti alebo o brigádnickej práci študentov, ktoré sú voľnejšou obdobou zamestnaneckého pracovného vzťahu.

Tento zákaz sa stal súčasťou starého Zákonníka práce (zákon č. 65/1965 Zb.) pri jeho novelizácii v roku 1988 (zákon č. 188/1988 Zb.). V dôvodovej správe bol iba všeobecne vysvetlený snahou zabrániť tomu, aby „nedochádzalo naďalej v praxi k nejasnostiam o súbehu pracovnoprávnych a autorskoprávnych vzťahov“. Hoci po roku 1989 došlo k nahradeniu plánovanej a štátom ovládanej ekonomiky trhovým hospodárstvom s podstatne väčšou slobodou a variabilitou hospodárskych vzťahov i tvorivých činností, predmetné ustanovenie nebolo zo starého Zákonníka práce vypustené a dokonca bolo v roku 2001 mechanicky prebraté aj do nového Zákonníka práce (zákon č. 311/2001 Z.z.). V Českej republike bol uvedený zákaz zo Zákonníka práce vypustený.

Návrh zákona nebude mať priamy dopad na verejné rozpočty, neprináša nárok na pracovné sily a nemá vplyv na zamestnanosť a tvorbu pracovných miest, ani na životné prostredie a má pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, jej zákonmi a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

DOLOŽKA ZLUČITEĽNOSTI právneho predpisu s právom Európskej únie

1. Predkladateľ návrhu právneho predpisu: poslanci Národnej rady Slovenskej republiky Ondrej Dostál, Peter Osuský, Jana Kiššová, Alojz Baránik, Eugen Jurzyca, Jozef Rajtár

2. Názov návrhu právneho predpisu: Návrh zákona, ktorým sa mení Zákonník práce v znení neskorších prepisov

3. Problematika návrhu právneho predpisu:

- a) nie je upravená v práve Európskej únie.
- b) nie je obsiahnutá v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie.

Vzhľadom na to, že problematika návrhu zákona nie je upravená v práve Európskej únie, je bezpredmetné vyjadrovať sa k bodom 4., 5. a 6.

DOLOŽKA VYBRANÝCH VPLYVOV

A.1. Názov materiálu:

Návrh zákona, ktorým sa mení Zákonník práce v znení neskorších prepisov

A.2. Vplyvy:

	Pozitívne*	Žiadne*	Negatívne*
1. Vplyvy na rozpočet verejnej správy		X	
2. Vplyvy na podnikateľské prostredie – dochádza k zvýšeniu regulačného zaťaženia?	X		
3. Sociálne vplyvy – vplyvy na hospodárenie obyvateľstva, -sociálnu exklúziu, - rovnosť príležitostí a rodovú rovnosť a vplyvy na zamestnanosť		X	
4. Vplyvy na životné prostredie		X	
5. Vplyvy na informatizáciu spoločnosti		X	

* Predkladateľ označí znakom x zodpovedajúci vplyv (pozitívny, negatívny, žiadny), ktorý návrh prináša v každej oblasti posudzovania vplyvov. Návrh môže mať v jednej oblasti zároveň pozitívny aj negatívny vplyv, v tom prípade predkladateľ označí obe možnosti. Bližšie vysvetlenie označených vplyvov bude obsahovať analýza vplyvov. Isté vysvetlenie, či bilanciu vplyvov (sumárne zhodnotenie, ktorý vplyv v danej oblasti prevažuje) môže predkladateľ uviesť v poznámke.

Poznámka: Návrh bude mať pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, pretože príde k zníženiu regulačného zaťaženia, a to formou odstránenia vecne neopodstatnenej byrokratickej bariéry obmedzujúcej možné spôsoby pracovnoprávných vzťahov v rámci autorských činností.

B. Osobitná časť

K čl. I

V § 223 Zákonníka práce je obsiahnutá základná úprava dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Ide o dohodu o vykonaní práce, dohodu o pracovnej činnosti a dohodu o brigádnickej práci študentov. Podľa § 223 ods. 4 „*tieto dohody nemožno uzatvárať na činnosti, ktoré sú predmetom ochrany podľa autorského zákona*“. Navrhovaným zákonom sa odsek 4 z § 223 vypúšťa.

K čl. II

Navrhuje sa stanoviť účinnosť zákona dňom zverejnenia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Zákon nestanovuje žiadne nové povinnosti fyzickým osobám, ani právnickým osobám, ani orgánom verejnej správy. Vzhľadom na to nie je potrebné stanovovať legisvakačnú dobu.